

Gemeente : Oldambt
Plangebied : Bloemenbuurt, Zeeheldenbuurt, Parkwijk en Stadspark
Betreft : Tekstvoorstel bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid
Opsteller : Lisette de Boer
Datum : 05-03-2017

In het kader van externe veiligheid heeft Veiligheidsregio Groningen de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid beoordeeld voor het concept plangebied 'Bloemenbuurt, Zeeheldenbuurt, Parkwijk en Stadspark'. De aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid zijn relevant voor de verantwoording van het groepsrisico.

Bestrijdbaarheid

Bij bestrijdbaarheid gaat het zowel om de voorbereiding op de bestrijding van, als de beperking van de omvang van een ramp of een zwaar ongeval. Om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken, is het van belang dat de hulpverleningsdiensten niet worden belemmerd in de uitvoering van hun hulpverlenende taken. Om de bestrijdbaarheid goed te kunnen beoordelen, is gekeken naar:

- bereikbaarheid van het plangebied en de risicobronnen;
- bluswatervoorzieningen binnen het plangebied en in de omgeving.

Bereikbaarheid voor hulpdiensten

Om te bepalen of de hulpdiensten tijdens een ongeval met gevaarlijke stoffen voldoende snel kunnen optreden, is gekeken naar de opkomsttijd van de brandweer en de bereikbaarheid van het plangebied via twee verschillende routes vanuit tegengestelde windstreken. Hieruit blijkt het volgende:

Plangebied

- Het plangebied is voldoende snel en via meerdere onafhankelijke routes bereikbaar voor hulpdiensten. Ook in het plangebied zijn de meeste locaties via twee onafhankelijke routes bereikbaar voor hulpdiensten. In het geval van een calamiteit met gevaarlijke stoffen op de A7, het spoortracé Zuidbroek – Duitse grens en de provinciale weg N964 blijft het plangebied ook bereikbaar via de overige toegangswegen.

Risicobronnen

- De risicobronnen in en nabij het plangebied zijn voldoende snel en tweezijdig bereikbaar.

Samenvattend geeft het aspect bereikbaarheid geen aanleiding tot het treffen van maatregelen.

Bluswatervoorzieningen

Om te bepalen of de brandweer snel kan beschikken over voldoende bluswater, zijn de openbare primaire en secundaire bluswatervoorzieningen beoordeeld. Hieruit blijkt het volgende:

Plangebied

- Verspreid over het plangebied zijn primaire bluswatervoorzieningen aanwezig in de vorm van brandkranen.
- Het plangebied grenst daarnaast aan het Winschoterdiep. In het oostelijk deel van het plangebied ligt tevens het stadspark met haar vijvers. Voor bestrijden van grote incidenten kunnen zowel het Winschoterdiep als de waterpartijen in het stadspark worden gebruikt als secundaire bluswatervoorziening.

Risicobronnen

- Langs het spoortracé Zuidbroek – Duitse grens zijn nauwelijks bluswatervoorzieningen aanwezig. Dit betekent dat voor het bestrijden van grote incidenten groot watertransport benodigd is. Hiervoor geldt een opkomst- en opbouwtijd van minimaal een half uur. Hierdoor is een calamiteit met gevaarlijke stoffen mogelijk niet snel en effectief te beheersen. Dit leidt tot een verhoogde kans op slachtoffers. Maatregelen om de bestrijdbaarheid langs het spoor te verbeteren, vallen echter buiten de strekking van het voorliggende plan.

- Het maatgevende scenario bij een LPG-tankstation wordt veroorzaakt door de verlading van LPG. In een dergelijk scenario kan een BLEVE plaatsvinden. Een dreigende BLEVE kan worden voorkomen door de tank snel te koelen met grote hoeveelheden water. Het snel ter beschikking hebben van voldoende bluswater is van belang om de tankwagen snel te koelen. Op circa 80 meter van het tankstation bevinden zich twee brandkranen. Op circa 100 meter bevindt zich open water. Daarmee kan in voldoende mate worden voorzien van grote hoeveelheden water.
- Voor incidenten met een aardgastransportleiding geldt dat een gasbrand niet geblust mag worden in verband met explosiegevaar. Dit bemoeilijkt het snel en effectief bestrijden van een gasbrand. De brandweer zal zich voornamelijk richten op het bestrijden van secundaire branden en het assisteren bij het ontruimen van de gevarezone.

Samenvattend geeft het aspect bluswatervoorzieningen geen directe aanleiding tot het treffen van maatregelen. Mocht het gemeentebestuur in de toekomst voornemens zijn nieuwe of extra waterbergingen aan te leggen, dan verzoeken wij hiervoor afstemming te zoeken met Veiligheidsregio Groningen, cluster Oldambt in verband met de realisatie van opstelplaatsen.

Zelfredzaamheid

Bij zelfredzaamheid gaat het om de mogelijkheden voor personen in het invloedsgebied van een risicobron, om zichzelf in veiligheid te brengen indien een ramp of een zwaar ongeval plaatsvindt. Belangrijk aspect hierbij is, dat zij zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar zonder daadwerkelijke hulp van de hulpverleningsdiensten, bijvoorbeeld door te vluchten of te schuilen. Het is noodzakelijk dat mensen zich bewust zijn van de risico's en handelingsperspectieven. De mate van zelfredzaamheid in het rampgebied is bepalend voor de omvang van de hulpverlening tijdens een ramp of een zwaar ongeval. Om de zelfredzaamheid van de aanwezige personen te beoordelen, is gekeken naar de volgende aspecten:

- zelfredzaam vermogen;
- ontvluchtingsmogelijkheden;
- alarmeringsmogelijkheden.

Zelfredzaam vermogen

Het plangebied is beoordeeld op de mate van zelfredzaamheid van personen. Hierbij is het fysieke vermogen beoordeeld, zoals geestelijke en/of lichamelijke beperkingen van groepen personen. Hieruit blijkt het volgende:

- Binnen invloedsgebieden van risicobronnen bevinden zich objecten waarbij sprake is van langdurig verblijf van groepen verminderd zelfredzame personen, zoals kleine kinderen, zieken en ouderen (openbare basisscholen en zorgvoorzieningen). Bij een incident en/of een ontruiming is hier mogelijk extra hulpverlening noodzakelijk.
- De gebruikers (personeelsleden, bezoekers) zijn zich mogelijk niet bewust van de gevaren in de omgeving van risicobronnen. Hierdoor is het mogelijk dat het vluchten te laat op gang komt. Daarom is een noodplan gewenst, dat uitgaat van zowel externe als interne veiligheidsrisico's.
- De overige gebruikers/bewoners van het plangebied vormen een gemiddelde bevolkingsgroep uit de samenleving, die over het algemeen als zelfredzaam wordt beschouwd.

Ten aanzien van het aspect zelfredzaam vermogen adviseer ik het gemeentebestuur om voor de openbare basisscholen en de zorgvoorziening in het plangebied een noodplan op te stellen dan wel te laten actualiseren. Aanvullend adviseer ik u om de besturen alsmede het personeel te informeren over de gevaren als gevolg van de risicobronnen. Het noodplan dient uit te gaan van zowel de interne als de externe risico's. Dit, in afstemming met Veiligheidsregio Groningen, cluster Oldambt.

Ontvluchtingsmogelijkheden

Het plangebied is beoordeeld op de mogelijkheden voor ontvluchten van het mogelijke rampgebied. Hierbij zijn de vluchtmogelijkheden loodrecht van de risicobronnen beoordeeld. Hieruit blijkt het volgende:

- Het plangebied kent geen geïsoleerde ligging. Zowel het plangebied als de directe omgeving daarvan bieden voldoende vluchtmogelijkheden, die loodrecht van de risicobronnen weglopen.

Het aspect ontvluchtingsmogelijkheden geeft geen aanleiding tot het treffen van maatregelen.

Alarmeringsmogelijkheden

Het plangebied is beoordeeld op de mogelijkheden voor alarmering. Hierbij is beoordeeld of het plangebied in het sirenebereik van het bestaande Waarschuwing en Alarmering Systeem (WAS) ligt. Hieruit blijkt het volgende:

- In het noorden van het plangebied en ten zuiden van het plangebied bevinden zich twee Waarschuwing en Alarmering Systemen (WAS). Het plangebied ligt daardoor in het sirenebereik van het bestaande WAS (WAS 23-755 en WAS 23-757).
- Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft bekend gemaakt, vanaf 2020 met de WAS-sirenes te willen stoppen. Eind 2012 is NL-Alert geïntroduceerd. Met NL-Alert kan de overheid mensen in een rampgebied en in de directe omgeving van een (dreigende) noodsituatie met een tekstbericht informeren via de eigen mobiele telefoon. Hierdoor is en blijft een snelle alarmering in het plangebied mogelijk.

De veiligheidsregio adviseert om de bevolking bij een ramp niet alleen via het bestaande WAS maar ook op een andere wijze te alarmeren (NL-Alert, televisie, radio, geluidswagen, enz.).

Conclusie

Bestrijdbaarheid

Uit de beoordeling van de bestrijdbaarheid blijkt, dat de bereikbaarheid en de bluswatervoorzieningen geen aanleiding geven tot het treffen van maatregelen.

Mocht het gemeentebestuur in de toekomst voornemens zijn extra of nieuwe waterbergingen aan te leggen, dan verzoeken wij hiervoor afstemming te zoeken met Veiligheidsregio Groningen, cluster Oldambt. Dit in verband met de realisatie van opstelplaatsen.

Zelfredzaamheid

Uit de beoordeling van de zelfredzaamheid blijkt dat zich binnen invloedsgebieden van risicobronnen objecten bevinden waarbij sprake is van langdurig verblijf van verminderd zelfredzame personen. Geadviseerd wordt voor deze objecten een noodplan op te stellen dan wel te actualiseren. Dit, in afstemming met Veiligheidsregio Groningen, cluster Oldambt. Tevens de gebruikers te informeren over de gevaren als gevolg van de risicobronnen.

Het plangebied biedt voorts voldoende ontvluchtingsmogelijkheden. Ook valt het plangebied binnen het sirenebereik van het bestaande WAS. Wel, adviseert Veiligheidsregio Groningen om de bevolking bij een ramp niet alleen via het bestaande WAS, maar ook op een andere wijze te alarmeren (radio, NL-Alert, televisie, geluidswagen etc.).